

ת"פ (ירושלים) 2056-04-24 - מדינת ישראל נ' עלאא גתית

ת"פ (ירושלים) 2056-04-24 - מדינת ישראל נ' עלאא גתית ואח'מחוזי ירושלים

ת"פ (ירושלים) 2056-04-24

מדינת ישראל

נגד

1. עלאא גתית

2. מחמוד גתית

3. פראס גתית

4. איאד גתית

5. אחמד גתית

6. מחמד גתית

7. סאמי גתית (עציר)

בית המשפט המחוזי בירושלים

[06.05.2025]

כבוד השופט מרדכי כדורי

החלטה

במסגרת התשובות לאישום ובדיון האחרון הועלו טענות מקדמיות. בכך תעסוק החלטה זו.

המחלוקת

1. הטענות עסקו בעיקר במידת הפירוט העובדתי אשר מופיעה בכתב האישום. הנאשם 7 טען כי הנוסח המתייחס אליו אינו מגלה עבירה משאינו מפורט כנדרש (גם בהפניה להנחיית פרקליט המדינה), וכי על המאשימה לפרט בדיוק את העובדות המהוות לטעמה את כל אחת מריבוי העבירות המיוחסות לו, בהתייחס לכל עסקה ועסקה. לחלופין טען כי הנוסח מהווה עבירה אחת ולא ריבוי עבירות, וכי הסעיף המתאים לעניינו הוא עבירה של אי מניעת פשע ולא עבירת סיוע.

2. יתר הנאשמים הצטרפו לטענות כדלקמן: הנאשמים 2-5 טענו כי יש להורות למאשימה להציג את מלוא פרטי כל אחת מן העסקאות המיוחסות להם, ולמשל סוג הסם ומשקלו, איך בוצעו ומתי, זהות הרוכשים וכיוצא בזה. הם טענו שהעדר פירוט זה פוגע בהגנתם. הנאשמים 1 ו-6 הצטרפו לטענות וגרסו כי בשלן יש לבטל את כתב האישום, וכי יש לפרט גם את העובדות בשלן יוחס לנאשם 1 "ניהול מרחוק" של העבירות.

3. הנאשם 6 טען גם שכתב האישום עוסק בתקופה שחלה עליה התיישנות. בדיון, הוסיף בא כוחו וטען כי האישומים העוסקים בהחזקת סמים אינם מפורטים כנדרש, משום שאין בהם ציון של התקופה המדויקת לאורכה הוחזקו הסמים.

4. המאשימה טענה כי כתב האישום מפורט די הצורך ודן בפעילותו של "עסק שפועל 24/7 במכירה של מאות רבות של עסקאות". צוין כי במסגרת חומרי החקירה הועברה להגנה טבלת "אקסל" המסכמת את האזנת הסתר הרצופה שבוצעה ל"תחנת הסמים" מושא טענות כתב האישום, ובה גם כינויי הסמים. נטען שדרישת פירוט של כ-1900 עסקאות אינה סבירה גם בשל הזמן שעמד למאשימה להכין את כתב האישום בשל מעצר נאשמים. לשאלתי והגם שתחילה ניתנה תשובה שונה, הבהירה המאשימה כי "אין לנו יכולת לתת פירוט לכל עסקה של מלוא פרטיה" אך ניתן להבין פרטים מסוימים כגון מועד וזהות המוכר. עוד נמסר כי כתב האישום נשען בעיקר על האזנות, באופן שדרש "פענוח רוחבי" כלשונה, של הפעילות הפלילית.

לטענת ההתיישנות השיבה המאשימה, כי יש לדחות את הטענה בשים לב לתאריכי העסקאות שבין 11.2.24-11.3.24, ולאמירה בחלק הכללי לפיה התחנה פעלה "שנה אחורה". לטענת הנאשם 7 אודות סעיף האישום השיבה שמקומה בסיכומים. לטענת הנאשם 6 אודות אישומי החזקת הסם השיבה כי "כתבנו עובר ליום משום שאנחנו יודעים מתי הסמים נמצאו ולא יודעים כמה זמן נמשכה החזקתם".

דין

5. ניסוח כתב האישום הוא בעל חשיבות, הן לצורך תחימת יריעת המחלוקת והן לצורך מתן אפשרות הולמת והוגנת לנאשם להבין את האישומים כנגדו ולהתגונן מפניהם. בהקשר האחרון נפסק, כי "ניסוח בלתי מוקפד של כתב האישום עלול לשבש את הגנת הנאשם. ניסוח שגוי עלול לגרום להתגוננות בלתי אפקטיבית, להתגוננות מפני עניינים בלתי רלוונטיים או להפקרת קו החזית העיקרי..." רע"פ 2581/14 יקותיאל נ' מדינת ישראל (12.2.15). ראו גם ע"פ 7150/06 פלוני נ' מדינת ישראל (26.6.08), עפמ"ק (מחוזי ב"ש) 11114-11-20 בן שחר נ' מדינת ישראל - עיריית באר שבע (12.9.21).

בלב הדרישה מן המאשימה לנסח את כתב האישום באופן מוקפד, נכלל הצורך בפירוט עובדתי הולם. חשיבותו רבה, אך הוא מוגבל באילוץ המציאות. הדבר בא לידי ביטוי בנוסחו של סעיף 85(4) לחוק סדר הדין הפלילי, הקובע שעל כתב האישום להציג את "תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם" (ההדגשה הוספה). בכך הכיר המחוקק בקושי שעשוי להיות לרשויות החקירה והתביעה לברר כל פרט ופרט של התרחשות פלילית, ושלל את האפשרות כי חוסר יכולת לברר פרט מסוים יביא בהכרח להימנעות מהעמדה לדין (או לביטול האישום). זאת, מבלי לגרוע מן הזכות להתגונן ומחובת התביעה להוכיח את ביצוע העבירה ברף הנדרש בפלילים. הדגש מושם לפיכך לא על מבחן טכני הבוחן העדרו של פרט זה או אחר, אלא על שאלת ההזדמנות הניתנת לנאשם להבין את מהות האישומים כנגדו ומה מתעתדת התביעה להוכיח (למשל ע"פ 725/95 מנדלברוט נ' מדינת ישראל (27.12.95), ע"פ 4776/10 פלוני נ' מדינת ישראל (22.10.12)). עוד נפסק שלא נדרש כי כתב האישום יפורט את כלל שרשרת האירועים כמפורט בעדויות "על כל דקדוקיה ותגיה", ודי בתיאור העובדות המהוות את העבירה (רע"פ 4484/92 רפאל נ' מדינת ישראל (1.11.92)). על יסוד גישה זו נבחנות טענות העוסקות בפירוט שבכתב האישום ולמשל, במקרה של אישום שעסק בהוראות שהובילו למעשים אסורים בתדירות יומיומית, נקבע כי אין הכרח בהצגת מועדי הביצוע של כל מעשה ומעשה (ע"פ 7704/13 מרגולין נ' מדינת ישראל (8.12.15)).

6. בחינת כתב האישום שלפניי על יסוד קווים מנחים אלה מעלה, כי הוא מנוסח באופן אשר מבהיר את מהות האישומים ופרטיהם ומאפשר הזדמנות שלמה להתגונן.

7. טענות ההגנה משמיעות דרך מסוימת לבחינת כתב האישום, משל דובר באישום בגין מכירת סם בעסקה ספציפית או במספר עסקאות בודדות, מה שמדגיש את נחיצות הפירוט המרבי ביחס לכל עסקה ועסקה.
- גישה זו מחטיאה את מהותו של כתב האישום, שעיקרו (בדגש על החלק הכללי ועל האישום ראשון) עוסק בטענה לפעילות מתמשכת ורצופה של "תחנה" לממכר סמים. זו, כנטען, פעלה במתחם משפחת הנאשמים והופעלה על ידם באופן רצוף לאורך תקופה, וזאת בצורה אינטנסיבית כשמדי יום בוצעו בה עשרות עסקאות (של גרמים בודדים של סם בכל עסקה). כתב האישום מציג גם תיאור מפורט של פעילות התחנה לרבות אופני הפעילות, שעות הפעילות, וסוגי הסמים שנמכרו ככל שהם ידועים למאשימה.
8. הדגש הינו, אפוא, על פעילותה הנטענת של תחנת הסמים. המאשימה טוענת לקשר שהיה לכל אחד מהנאשמים, כל אחד כפי חלקו הנטען, לפעילות זו. כתב האישום מציג טענה זו בבירור, לרבות התייחסות נפרדת לכל נאשם, בציון חלקו הנטען, תקופות ומועדים. הדבר מאפשר לנאשמים להבין את שנטען נגדם, ולהתגונן.
9. על קצה המזלג, לנאשם 1 מיוחסת בעלות וניהול של התחנה עד ליום המעצר (11.3.24) בדרכים שפורטו בחלק הכללי לרבות מתן הוראות וקבלת עדכונים באמצעות קשר טלפוני עם בני משפחתו ואנשים נוספים, ומעורבות בהיבטי הניהול והתפעול. נאשם 7, כפי המיוחס לו, שימש ממועד לא ידוע בשנת 2023 ועד ליום המעצר כאיש קשר של הנאשם 1 והעביר לו וממנו מידע ומסרים בנוגע לפעילות התחנה לרבות בענייני כוח האדם שלה ושיפוץ בה. עוד שימש כנטען כתצפיתן, שעל מנת למנוע את גילוי התחנה התריע (בין היתר בפני הנאשמים 1 ו-6) על "תנועות חשודות בשטח". זאת מן הסופרמרקט שבבעלותו אשר מצוי תחת מבנה התחנה. נאשם 2, כך נטען, ניהל בפועל את התחנה ממועד לא ידוע בשנת 2023 ועד ליום המעצר, לרבות בחלוקת משמרות בין העובדים, הדרכתם, עבודה בתחנה כסוחר לצדם ועוד כמפורט שם. נאשם 6 ביצע תפקיד מקביל, שגם פרטיו הוצגו. נאשמים 3-6 עבדו בתחנה כסוחרים ממועד לא ידוע בשנת 2023 ועד ליום המעצר.
- לצד החלק הכללי, עוסק האישום הראשון בפעילות הסחר עצמה. זאת, בחלוקה למועדים המצוינות שם בהפניה ליום מדויק או לפרקי זמן של ימים בודדים. כך בהתייחס לעבודתם של הנאשמים 2-6 בתחנת הסמים, היקף העסקאות שבוצעו בתקופות אלה והיקף העסקאות שכנטען בוצעו באופן ספציפי בידי כל אחד מהם כסוחר.
- על רקע זה יוחסו לנאשמים עבירות של סחר בסם מסוכן בצוותא - מה שמוסיף וממקד את הנאשמים בצורך להתגונן בפני חלקם המהותי הנטען בפעילות תחנת הסמים, להבדיל מהגנה העוסקת בעסקה ספציפית כזו או אחרת.
- לנאשמים 1, 2 ו-6 צוין כי הפעילות בוצעה תחת ניהולם, וכאמור לנאשמים 2-6 כי גם עבדו בתחנה כסוחרים (נאשמים 2 ו-6 גם כמנהלים). כל אחד כפי חלקו ובמועדים שצוינו. לנאשם 7 נטען כי סייע לפעילות הסחר, ובהינתן הנטען לגביו בחלק הכללי סבורני שהאישום נגדו ברור די הצורך.
10. זהו פירוט מספק המאפשר לנאשמים להתגונן בפני המיוחס להם. מובן כי הקביעה בשלב זה עוסקת רק בטענות שבכתב האישום ולא בהוכחתן - משימה שהייתה ונותרה על כתפי התביעה. הבחינה בשלב זה היא של היכולת להבין את הטענות ולהתגונן מפניהן, ובהקשר זה לא מצאתי שיש בכתב האישום הפרה של דרישת הפירוט העובדתי, ככל שניתן לבררו.

בהקשר זה אחזור ואציין את שמסרו לי הצדדים בדיון: כי כתב האישום נשען בעיקר על תוצרי האזנות וכן על עדותו של עד מפליל. מתשובת המאשימה אני מבין כי הדבר לא מאפשר לה לדעת, לגבי כל עסקה ועסקה מבין מאות העסקאות שכנטען בוצעו בתקופות בהן דן כתב האישום, את מלוא הפרטים. אין באפשרותה, אפוא, להציג לגבי כל עסקה פירוט לא רק של עיתוי וזהות מוסר הסם ומקבלו אלא גם סוג ומשקל סם, ויתר הפרטים שדרשו הנאשמים. להבנתי המאשימה מתעתדת להוכיח את פעילות הסחר הנטענת על יסוד בחינה רחבה של פעילות התחנה. כאמור, איני קובע כאן דבר בנושא ההוכחה. לענייננו די בכך שהאישומים ברורים, ושאינן לדרוש מהתביעה לציין בכתב האישום פרטים שאינה יכולה לברר.

11. עוד לא מצאתי כי המיוחס לנאשם 7 לא מקים עבירה. אם יוכח שביצע את שנטען לגביו בכתב האישום, אפשר כי דובר בסיוע לפעילות הסחר בסמים שכנטען בוצעה בתחנה. הדבר מצריך בחינה פרטנית במסגרת שמיעת הראיות. זאת ועוד, בחירת סעיף העבירה היא פרוגרטיבה המסורה לתביעה המנסחת את כתב האישום וזו, בין היתר, טוענת כי הנאשם 7 פעל במטרה למנוע את גילוי התחנה, ותרם תרומה מהותית לעבודתה. בשים לב לטענות אלה, אין להתערב בהכרעת התביעה ולהורות לה לשנות את סעיף האישום. לבסוף, שאלת סעיף העבירה המתאים (אם בכלל), וכן שאלת ההרשעה בריבוי עבירות או בעבירה אחת לכלל הפעילות, הן שאלות המתאימות יותר להכרעה בהמשך ההליך.

12. לטענת ההתיישנות: כתב האישום הוגש באפריל 2024, ועוסק בפעילות נטענת של סחר בסמים ממועד לא ידוע ב-2023 ועד ליום המעצר במרץ 2024 (החלק הכללי), בפעילות ספציפית שבוצעה בחודשים פברואר-מרץ 2024 (אישום ראשון) ובהחזקת סמים שנמשכה עד לדצמבר 2023, פברואר 2024 ו-מרץ 2024 (אישומים שני עד רביעי). בנסיבות אלה אין בסיס לטענת התיישנות.

13. עוד לגבי האישומים שני עד רביעי, הבהירה המאשימה כי הנוסח שננקט בהם לגבי המועד ("עובר ליום...") מתייחס למועד בו התגלו הסמים. באישומים עצמם צוין כי משך התקופה בה נמשכה ההחזקה קודם לתפיסה אינו ידוע למאשימה. האישומים האמורים מפרטים לא רק את מועדי התפיסה אלא גם את כמויות ודרך ומיקום ההחזקה. בהינתן אלה, לא מצאתי פגם בניסוח האישומים.

הכרעה

14. הטענות המקדמיות נדחות.

15. המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, ח' אייר תשפ"ה, 06 מאי 2025, בהעדר הצדדים.